

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

A Természettudományos Oktatásért
Szabó Szabolcs Emlékére Közhasznú Alapítvány
Charitable Foundation for Natural Sciences Education in Memoriam Szabó Szabolcs

Beszámoló az Alapítvány 2024. évi tevékenységéről

Az Alapítvány tevékenységei 2024-ben

Kémia Mobillabor

A 2019 óta az országot járó [Kémia Mobillabor](#) tanárcsapatának létszáma elérte a negyven főt. A 2024-es évben összesen 280 foglalkozást tartottunk, s így közel 10900 tanulóhoz juttathattuk el a kísérletezés csodáit. Az indulás óta eddig összesen 477 település 549 iskolájában 802 kísérletezős órát tartott tanárcsapatunk, és ezzel immár több, mint 29300 tanulót tudtunk [elérni](#).

A Kémia Mobillabor Alapítványunk legnagyobb és legismertebb kezdeményezése. Ahhoz, hogy megvalósíthassuk, sok együttműködő támogató segítségére számíthatunk, így az általános támogatások nem kis része is ide kerül. Számos vegyipari, gyógyszeripari, és más vállalat is segít a program költségeinek fedezésében, illetve kapunk felajánlásokat is anyagokra, eszközökre a Mobillabor-ládák összeállításához. Az ország több régiójában is zajlik együttműködő cégek, intézmények lokális támogatásával a kezdeményezés.

Ovilabor-Sulilabor

Az [Ovilabor-Sulilabor](#) programot 2023-ban indítottuk el Csiki-Faludi Andrea vezetésével Budapest XV. kerületében és környékén (Fót, Szada, Mogyoród), a korábban elkészült kézikönyvre alapozva. 2024 ősztől immár az ország három helyén zajlik a program (Budapest XIII. kerület és környéke – Csömör és Dunakeszi; Nagykanizsa és környéke – Letenye, Zalakomár; Székesfehérvár). Így 2024/25-ben 22 csoportba járhatunk havi rendszerességgel. Örömkre, 2024 során a [BASF](#) a program együttműködő partnere lett.

A 2023-24-es első év zárásakor örömmel tapasztaltuk, hogy beigazolódtak várakozásunk: számos óvopedagógus és tanító jelezte, hogy maga is folytatni fogja az egyszerű, hétköznapi kísérletezést foglalkozásain. Eközben persze hasonló hatás érhetette a szülőket is otthon. Ebben a kontextusban folytatjuk a programot a 2024-25-ös tanévben az új helyszíneken, a korábbi mintegy 300 után most kb. 400 gyermekkel. Ehhez a felújított [kézikönyvet](#) és [projektfeladat-gyűjteményt](#) használjuk.

Együttműködést tudtunk kezdeni az ELTE Tanító- és Óvóképző Karral. Kari Napon, illetve szemináriumi előadás keretei között is kaptunk lehetőséget a hallgatókkal megismertetni az Ovilabor-Sulilabor világát. Egyeztetéseket kezdtünk arról, hogy van-e mód a képzésen belül, például projektmunkákkal, közelebb hozni a hallgatók képzését, oktatását ehhez a gyakorlati tapasztalatot nyújtani tudó kezdeményezéshez.

Fizika Mobillabor

2024 első félévében lezajlott a [Semilab Zrt](#) együttműködésével és támogatásával kidolgozott [Fizika Mobillabor](#) próbaféléve, majd erre alapozva a 2024-25-ös tanévben már teljes programot bonyolítunk le. Öt fizikatanár az ország öt különböző pontján visz végig tematikus foglalkozásokat 2-2 iskolában, összesen 50 kísérleti órát megtartva a tanév során, mintegy 300 tanuló bevonásával.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

Szabó Szabolcs Természettudományos Vándorkupa

A [Szabó Szabolcs Természettudományos Vándorkupa](#) 2023-24-es évada online fordulóval indult még 2023 őszén, majd ezt követte az előzetes feladatok elkészítése és beküldése 2024 elején. Az országos döntőre 2024 áprilisában Veszprémben, a Kossuth Lajos Általános Iskolában került sor, amelynek csapata a 2023-as Vándorkupa győztese volt, és ezzel elnyerte a jogot a rendezésre (és ahová visszatértünk, mivel az első, 2019-es Vándorkupát is ők rendezték).

A szokásoknak megfelelően, a szervező csapatban, a feladatsorok összeállításában mindig részt vesznek az előző év győztes csapatának nyolcadikosai, immár kilencedikes gimnazisták, és ez ezúttal is így volt. A szervező, lebonyolító csapatot ezúttal még tovább tudtuk erősíteni néhány – középiskolás és egyetemista – diákönkéntesünkkel. Külön nagy öröm, hogy a Veszprémi Kossuth (és a Lovassy Gimnázium) öregdiákjai, a 2019-es szervező csapat egykori tagjai, Tislér Levente és Pósfai Márton diákönkénteseink (ma már egyetemisták) ugyancsak a team visszatérő, oszlopos tagjai voltak.

Az országos döntőre [12 csapat](#) jutott el végül. A péntek-szombati, többfordulós, kulturális és tudományos eseményekkel is gazdagított program és versengés végén meglepő fordulat, holtverseny alakult ki a ponttábla élén. A zsűri ezért két győztest hirdetett ki, a Balatonlelle - Karádi Általános Iskola és AMI és a Siófoki Vak Bottyán János Általános Iskola és AMI csapatait. Ez persze eddig sosem próbált, dupla rendezést is jelent majd a 2025-ös országos döntő alkalmával, amihez kihasználjuk a két Balaton-parti iskola közelségét.

A két 2024-es győztes, 2025-ös rendező iskolával a nyár végén megtartottuk a fődíj tanulmányi kirándulást a Bükk és a Mátra érdekes, természettudományos vonatkozású helyszínein. Ezután kiírásra került a 2024-25-ös évad, novemberben lezajlott az online forduló, jelenleg pedig az előzetes feladaton dolgoznak a csapatok.

Tanseged.hu

A [Tanseged.hu](#) oldalakon 2024-ben is elsősorban a Kémia és Fizika oldalainak karbantartása és bővítésére tudunk erőforrásokat allokálni. Az év során több megbeszélést, előkészítő munkákat folytattunk abba az irányba, hogy a honlapcsalád még pontosabb pozicionálásával, fejlesztésével módunk legyen haladni. Erre a 2025-ös terveknel térünk vissza.

Richter TETT: Te és a természettudományok mese és novellairó pályázat

A [Richter Gedeon Nyrt.](#) kezdeményezésére és támogatásával, Döbrentey Ildikó és Levente Péter fővédnöksége mellett, Alapítványunk szakmai együttműködésével kiírt [TETT: Te és a természettudományok – mesés történetek](#) pályázat (rövidebb nevén Richter TETT mesepályázat) harmadik évada 2024 tavaszán a Budapest Music Centerben tartott ünnepélyes díjátadóval, majd júniusban a Magyar Természettudományi Múzeumban a legjobb művekből készült [könyv](#) bemutatójával zárult. A 2023-ban harmadszor kiírt pályázatra 619 mű érkezett, s a könyvbe a díjazottak, győztesek és sokan mások összesen 76 alkotása került.

A negyedik kiírásra a szokásoknak megfelelően a nyár végén került sor, s a november közepi határidőig ezúttal 663 érvényes pályamű érkezett. A kiértékelés jelenleg is zajlik, és a díjátadóról, majd a könyvbemutatóról természetesen be fogunk számolni.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

2024-ben a 2023 őszi nagykanizsai első alkalmat követően Salgótarjánban és Szekszárdon kerítettünk sort Richter TETT Természettudományos Napra. A két város és környéke iskoláiból, mindkét alkalommal közel 180 diák és kísérőtanáraiak érkeztek. Az eseményeken a tanulókat természettudományos játszószoza és számos kísérlet várta Mobillabor tanáraink, Darvas József, illetve Nagy István, és az ő kitűnő tanítványaiak jóvoltából, majd a TETT mesepályázattal is jobban megismerkedhettek.

Az év során két alkalommal TETT Klubra is sor került. Először a Richter adott otthont egy félnapos rendezvénynek, képzésnek, workshopnak, beszélgetésnek. Ősszel pedig a Vígsházban tartott improvizációs tréningen, majd beszélgetésen vehettünk részt néhány korábbi szerzővel, mese- és novella alkotó fiatalal.

MAVESZ-Sz2A Projektverseny

Együttműködő partnerünkkel, a [Magyar Vegyipari Szövetséggel](#) 2023-ban kezdtük előkészíteni azt az újszerű, közös szervezésű és rendezésű [Projektversenyt](#), amelynek kiírására 2024 őszén került sor. A természettudományokra, fenntarthatóságra, az ENSZ Fenntartható Fejlesztési Céljaira épülő megmérettetésre 10-11. osztályosok legalább 4 fős csapatait várjuk, akik novemberig regisztráltak, és jelenleg már projektjeik kidolgozását kezdik. Ezeket február végéig várja a zsűri, majd az országos döntő Projektnapra 2025 májusban fog sor kerülni a BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karán. A projektek elkészítésében a MAVESZ tagvállalatai mentori segítséget is nyújtanak.

Mentorprogramjaink

Három megközelítésben működtetünk [mentorprogramokat](#): „Hagyományos” tehetséggondozás, szakkör; Diák-diák mentorpárok; Tanárok segítik társaikat.

Tanár-diák szakköri, tehetséggondozó mentorálás

A Mobillabor foglalkozások fontos, de alapvetően egyszeri impulzust adnak az érdeklődés felkeltésével. A tartósabb hatás, pályaorientáció és tehetséggondozás érdekében 2023 őszén elindítottuk az erre épülő rendszeresebb mentorálást, szakköri foglalkozásokat, amelyet néhány tanárunk tart egyes tanulókkal. Ezek először Esztergomban, Debrecenben és Szekszárdon zajlottak, zajlanak (Keil Andrea, Bárány Zsolt Béla és Nagy István vezetésével) Az első év tapasztalatainak összefoglalója [itt](#) olvasható.

Diákmentor program

2024 őszén a diákmentor kezdeményezés harmadik évét kezdtük. A program során diákok segítik társaikat, elsősorban kémia tantárgyban. Egyelőre Debrecenben zajlik a program, de már egyeztetések zajlanak arról, hogy máshol is segíthessünk hasonlókat indítani. A programban nagy szerepet játszanak Hotziné Pócsi Anikó és Bárány Zsolt Béla tanárok, továbbá Németh Liza és Godó Balázs diákönkénteseink. Iskolán belüli és iskolák közötti mentorálás is zajlik lokális szinten. A mentorpároknál nagyobbak a kisebbeket, tagozatosok a nem tagozatosokat, osztálytársak segítik egymást (pl. dolgozatok, feladatok, verseny- és érettségi-felvételi felkészülés területén). Az eddigi tapasztalatokról [itt](#) és [itt](#) lehet olvasni.

Mentorálás kémiantanároknak

A 2023-24-es tanévben zajlott le először az [Egis Gyógyszergyár Zrt.](#) támogatásával megvalósult kémiantanári mentorprogram, majd a második év 2024 őszén került kiírásra. Tapasztalt kémiantanárok segítik szaktárgyi, pedagógiai, módszertani kérdésekben olyan kollégáikat, akiknek a mentorálás hasznos segítséget jelent. Az első évben hét, a másodikban kilenc mentorpárt alakítottunk ki. A mentoráltak között szerepelnek pályakezdők, nemrég a pályán lévők, átképzett kémiantanárok, új kihívásokkal szembesülők (pl. érettségi felkészítés), vagy akár olyanok is, akik egyszerűen csak „magányosak” egy kisebb iskola tantestületében, nemigen van kihez fordulniuk szakmai kérdésekkel. Az online tapasztalatcserék, és a program ideje alatt a csoport számára megszervezett két személyes összejevetel eredményei visszaigazolják ([videó](#) és [beszámoló](#)), hogy a kezdeményezés, alapcélja mellett, még a mentorok számára is hasznos, érdekes, motiváló.

Kémiantanári Hírlevél

2024-ben a [Kémiantanári Hírlevél](#) kezdeményezés harmadik éve zajlott, amelyhez ugyancsak az Egis Gyógyszergyár Zrt. nyújt támogatást. A háromfős kémiantanári csapat által szerkesztett, 69. számnál járó Hírlevelet sok száz kémiantanár és más érdeklődő kapja kéthetente. 2024-ben 24 kiadás közel 500 hírt, aktualitást, szakmai érdekességet, és egyéb releváns cikket, hivatkozást tartalmazott.

Alapítványi megjelenések, tudománynpszerűsítő tevékenységek

Az alábbi eseményeken, rendezvényeken foglalkozásokat tartottunk, illetve bemutattuk Alapítványunk tevékenységét.

- 2024 március elején a Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola, és a Müller Ferenc Társaság által szervezett [X. Müller Ferenc Kémiai Emlékversenyen](#) vettünk részt.
- Április végén részt vettünk a [Nagykanizsa és környéke Természettudományos Munkaközösség](#) megalakulásán a Batthyány Lajos Gimnáziumban.
- Július elején [Kémia Módszertani Napon](#) vettünk részt a Selye János Egyetem Tanárképző Karának Kémia Tanszékén, Révkomáromban.
- Ugyancsak júliusban [természettudományos nyári tábort](#) tartottunk Tiszaújvárosban, a Tiszaújváros Jövőjéért Alapítvánnyal együttműködésben.
- Július végén foglalkozásokat tartottunk a [Láthatatlan Iskola](#) nyári táborában Debrecenben, a BASF-fel együttműködésben.
- Az idei évben is több tanárunk, illetve partnerünk tartott foglalkozásokat a [Kutatók Éjszakáján](#) szeptember utolsó hétvégén.
- A [16. Kárpát-medencei Kémia Táborban](#) jártunk októberben a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban.
- Október végén természettudományos, pályaorientációs napon vettünk részt és tartottunk foglalkozásokat Százhalombattán, a MOL Dunai Finomítóban a [STEM Szakmák Napján](#).
- Novemberben találkozó és workshopon vettünk részt az az [ELTE TTK tanárképzésben](#) résztvevő hallgatóival.
- Ezt követően a [bioszakt.hu](#) biológiatanároknak szervezett konferenciáján vettünk részt.
- Végül szintén novemberben a [Szegedi Tudományegyetem Kémiai Intézete](#) Szeged és térsége kémiantanáraival tartott teadélutánján voltunk jelen.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

G7 „28.óra” podcast-sorozat

A G7 gazdasági portálon 2021 ősze óta zajló „28. óra”, oktatással foglalkozó podcast-sorozatunkban 2024-ben öt beszélgetés hangzott el, a 22. adásig jutottunk. Vendégünk volt:

- [Fridez Dóra és Murányi Zoltán](#), vegyipari szakemberből nemrég átképzett szegedi kémia tanár, illetve az egr Eszterházy Károly Katolikus Egyetem tanára, kémia tanár-képző szakember – egyben tanítvány és tanára. Az „átképzett”, rövid ciklusú képzést követően tanítani kezdő pedagógusok voltak a témánk.
- [Lovas Eszter](#), az Akadémia Határok Nélkül Közhasznú Alapítvány vezetője, a Khan Academy magyarországi képviselője. Témánk a Khan Academy, és annak magyarországi alkalmazási lehetőségei.
- [Dr. Hafiek Andrea és Dr. Benyó Zoltán](#) a Semmelweis Egyetemről, az Oktatásigazgatási Hivatal vezetője, illetve a Doktori Tanács elnöke, egyetemi tanár. Hogyan látja a Semmelweis Egyetem a felvételizőket, tudásukat, a középiskolai felkészítés színvonalát, honnan jönnek a bekerülő diákok, és milyen tennivalói vannak az Egyetemnek a hallgatók kezdeti felzárkóztatásával, a tudásbeli különbségekkel.
- [Horn Dániel](#), a HUN-REN KRTK Közgazdaságtudományi Intézet tudományos főmunkatársa és oktatás-gazdaságtan és munkapiac csoportjának vezetője, a Corvinus Egyetem docense, a két évente megjelenő A Közoktatás Indikátorrendszere kiadvány egyik szerzője. Mit tudunk, és mit nem tudunk a közoktatásról, akár a szaktanárhiány adatairól, vagy pusztán arról, hogy hány tanuló van a rendszerben? Ez részben visszautalt a [Válasz Online](#) hasábjain a természettudományos tanárképzéssel és az adathiánnyal kapcsolatban megjelent írásra.
- [Lendvai Viktor](#), a HiSchool Alapítvány vezetője. Témánk a pályorientáció, ahol a HiSchool nonprofit szervezetként igyekszik a diákok pályaválasztásra felkészítésének tartalmas útját járni.

Együttműködések más szervezetekkel

A Magyar Vegyipari Szövetséggel három éve tartó együttműködésünk 2024-ben is folytatódott, és ennek eredményeképp írtuk ki először a közös rendezésű Projektversenyt.

Csatlakoztunk a [Magyar Kémikusok Egyesülete](#) által kezdeményezett, az MKE, a MAVESZ és a [Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége](#) által életre hívott [Kémia Mindenkinek](#) összefogáshoz.

Az [Edisonplatform](#) több rendezvényén vettünk részt idén is. Az ELTE Tanító- és Óvóképző Karon, illetve az ELTE TTK-n szervezett workshopokon, foglalkozásokon is az Edisonplatform szervezésében vettünk részt.

Együttműködést kezdtünk a pályorientációval foglalkozó [HiSchool Alapítvánnyal](#), közös kezdeményezéseken dolgozunk és segítjük egymást az összekapcsolódó területeken.

Díjak

2024-ben Kémia Mobillabor-csapatunk újabb tagja, Prokainé Hajnal Zsuzsanna kapta meg a Richter Gedeon Alapítvány a [Magyar Kémiaoktatásért díját](#). Zsuzsa a program 2019-es kezdetétől Kémia Mobillabor tanár, továbbá az idei évben a kémia tanári mentorprogram mentortanára is.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

Ugyancsak a Richter Gedeon Nyrt. Centenárium Alapítványa által 2024-ben harmadszor kiírt [Fiatal természettudományos tanár \(FITT\)](#) díjazottak között vannak Németh Zoltán és Szabó Bence Farkas Mobillabor-tanárok, a Földrajz Tansegéd kidolgozásában korábban részt vett Seres Zoltán, valamint a korábban Vándorkupa-szervezésben résztvevő Pesthy Sándor.

Minden díjazott tanárnak szívből gratulálunk!

Alapítványunk 2024-ben immár harmadjára került be az Edisonplatform [Edison-100](#) körébe. Ez változatlanul igen fontos visszaigazolás munkánkról, és egyben kitűnő lehetőség más szervezetekkel történő kapcsolódásra.

Hatásmérési Jelentés

A T-TUDOK Tudásmenedzsment és Oktatáskutató Központ által készített [Hatásmérési Jelentés](#) 2024 elején került nyilvánosságra. Megvalósítását a [Bau-Haus Kft.](#) segítette. Három olyan iskolában került sor felmérésekre, tanulói kémiatudás- és attitűd vizsgálatokra, óramegfigyelésekre, tanári és intézményvezetői interjúkra, ahol Alapítványunkkal több programban is együttműködő tanárok dolgoznak. A jelentés a kutatás céljának és módszertanának, majd a természettudományos nevelés nemzetközi trendjeinek tárgyalása után elemzi az értékelésbe bevont intézmények jellemzőit, a pedagógiai munka programjait és a tanórai megfigyelések tapasztalatait. Kitér a tanulói eredményekre, attitűdökre, véleményekre, valamint a kémia kompetencia eredményeinek kiértékelésére, majd az alapítványi programokra vonatkozó javaslatokat tesz.

Tervek és célok 2025-re

Ahogy évről évre, a **Kémia Mobillabor** elérését még tovább szeretnénk bővíteni. Fogynak a teljesen „fehér foltok” a térképünkön, de sosem fogunk tudni mindenhová eljutni: cél a minél szélesebb elérés. Reméljük, hogy legalább 300 foglalkozást fogunk tudni tartani az év során, és mint mindig, örömmel bővítenénk majd egy-két fővel a tanárcsapatot is. Szívesen növelnénk a lokális támogató együttműködések számát is.

A 2024-ben már három helyen működő **Ovilabor-Sulilabor** kiterjesztését is tervezzük. Jelenleg is tudunk néhány érdeklődő kollégáról, aki szívesen csatlakozna a programhoz. Igyekezni fogunk több együttműködő támogatót is bevonni a program bővítésébe. Reméljük, hogy mód lesz az ELTE TÓK-kal történő szakmai együttműködés mélyítésére is. Eközben vizsgáljuk a 3-4. osztályosok számára kidolgozható releváns program tematikáját is.

A **Fizika Mobillabor** program kapcsán vizsgáljuk a bővítés lehetőségeit. A programot támogató Semilab Zrt-vel egyeztetjük, hogyan lehetne lehetséges több iskola és tanuló bevonása ősztől a programba. Az opciók között szerepel továbbá mentoráló szakköri foglalkozások ráépítése a programra, kihelyezett fizikaóra megvalósítása a támogató Látogatóközpontjában, a programban részt vevő iskoláknál a teljes iskolára kiterjedő Természettudományos Nap, illetve a videós Digitális Fizika Mobillabor megvalósítása is.

A **Szabó Szabolcs Természettudományos Vándorkupa** 2025-ben még a megszokottnál is izgalmasabbnak ígérkezik a kettős rendezés miatt (és mert minden eddigénél nagyobb érdeklődés és jelentkezés mellett hirdethettük meg a 2024-25-ös évadot). Bízunk a zökkenőmentes és jó hangulatú döntőben, majd a győztesnek járó tartalmas tanulmányi kirándulásban is, no meg persze abban, hogy ősszel újtárra indíthatjuk majd a 2025-26-os kiírást. 2024-25 során a Vándorkupát már kívülről-belülről ismerő Pósfai Márton és Tislér Levente egyetemista diákönkénteseink veszik át lépésről lépésre a verseny szervezésének és lebonyolításának irányítását, így azt is nagyon várjuk, hogy egy ilyen felelősséggel járó feladatot is biztonsággal adhassunk át a következő generáció kezébe.

A 2024-es év leírásakor jelzett módon 2025 egyebek között a **Tansegéd.hu** felfrissítésének éve is lesz. Számos ötletünk és számos kérdésünk van azzal kapcsolatban, hogy a honlapcsalád miként válhat minél hasznosabbá, praktikusabbá, relevánsabbá elsősorban a felhasználó tanárok részére, mik a legfontosabb tartalmi, arculati, technikai és egyéb kérdések előttünk, és hogyan kerüljünk el felesleges duplikációkat, másutt már akár jobban megvalósult megközelítések ismétlését. Eközben több szaktárgyi területen is erősítjük szaktanári, módszertani kapcsolatrendszerünket. Össze fogunk hívni a fentiekről egy tavaszi workshopot számos kollégával, tanárokkal, módszertani szakértőkkel, informatikai fejlesztőkkel, vállalati partnereinkkel.

A **Richter TETT**: Te és a természettudományok – mesés történetek pályázat negyedik évadának második feléve vár ránk júniusig: a márciusi Díjátadó, majd a pályaművek idei Könyvbemutatója. A pályázat megvalósításához továbbra is számos területen járulunk hozzá szakmai partnerként (pályázati művek befogadása és a zsűri részére történő összesítése, átadása, delegált zsűritagjaink részvétele az értékelésben, részvétel a díjátadó megszervezésében, megrendezésében, majd a könyvek szerkesztésében). Nagyon várjuk azt is, hogy nyár végén sor kerülhessen a TETT ötödik kiírására is. 2025-ben is a tervek között szerepelnek TETT Klubok, illetve Természettudományos Napok.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

A Magyar Vegyipari Szövetséggel közösen kiírt **Projektverseny** először kerül megrendezésre. 2025 során a csapatok február végéig készítik el és küldik be projekt munkáikat, amelyeket a tanárokból, egyetemi és vállalati szakemberekből összeállított zsűri fog értékelni, majd májusban rendezzük meg az országos döntő Projektnapot. Mivel mindezt most próbáljuk ki, nyilván sok kihívás vár ránk. Bízunk az eredményes lebonyolításban, és abban, hogy ez alapján folytathatjuk is. Szeretnénk ősszel újra kiírni, és elkezdni hagyományt építeni: egyes európai országokban már évtizedek óta zajlik hasonló kezdeményezés széleskörű együttműködésben, amelyben diákok ezrei vesznek részt évről évre.

Különböző megközelítésű **mentorprogramjaink** fejlesztésén, bővítésén tovább dolgozunk. A szakköri, tehetséggondozó helyi kezdeményezések számának növeléséhez igyekszünk újabb érdeklődő tanárkollégákat, illetve plusz támogatói forrásokat bevonni, hiszen ez jellemzően olyan helyzetekben adhat segítséget, ahol magánórák megfizetése nem opció a gyerekek szüleinek. A diák-diák mentorálás területén szeretnénk, ha 2025-re az ország több pontján megvalósulna iskolákban, illetve aztán iskolák közt történő kiterjesztése, ez ügyben zajlik is az előkészítés. Végül a tanár-tanár mentorprogram esetén is bízunk abban, hogy ez az évad is az előzőhöz hasonlóan hasznosan, eredményesen zárul, és lesz lehetőség a folytatásra. Mindhárom fenti program egyelőre elsősorban a kémia területén működik, de már elkezdtük más szaktárgyak (biológia, fizika) esetén is a lehetőségek feltérképezését.

A **Kémiatanári Hírlevél** negyedik évadát kezdi 2025-ben. Mivel az olvasók, tanárkollégák visszajelzései pozitívak, alapvetően az eddigi színvonal fenntartása, a Hírlevél ismertségének növelése a további feladatunk ebben az évben is.

Ismét, ezúttal a **XI. Müller Ferenc Kémiai Emlékverseny** társrendezői leszünk, márciusban Szekszárdon. Ebben az évben is sok csapat nevezett Magyarországról és a határon túlról. 2025-ben igyekszünk a versennyel egyidőben egy összejövotelt, tapasztalatcserét is tartani a Kémia Mobillabor tanár csapat számára. Többen közülük beneveztek iskolai csapatokat.

Tavasszal szeretnénk megrendezni a **Duna-Napot Táton**, amely 2024-es tervünk volt, de sajnos éppen a nagy őszi árhullámra sikerült időzíteni... Húsz környékbeli iskolai csapat nyolcvan diákját várjuk egy tartalmas természettudományos napra a Duna partjára, ahol a vízzel, környezetvédelemmel, fenntarthatósággal fogunk foglalkozni.

2024-ben előkészítettük, 2025-ben meg kívánjuk valósítani új projektünket, amely **kémiatanároknak nyújt segítséget érettségi-felkészítésben**. Tapasztalhatjuk, hogy egyes középiskolások azért nem jutnak egyáltalán, vagy csak nehezen emelt kémia érettségi felkészítéshez, mert a saját iskolájukban nincs fakultációt tartani képes vagy szándékozó tanár, vagy az iskola nem indít fakultációt. Ez elvághatja a tanulókat az orvosi és más hasonló irányú továbbtanulás lehetőségétől, vagy plusz utazásokra és/vagy kiadásokra kényszeríti őket és szüleiket. Tanároknak eligazodást, képzést, módszertani tudást kívánunk átadni egy újonnan kialakítandó metódus, kézikönyv, anyagok segítségével, és meg kívánjuk őket erősíteni abban, hogy lehet és érdemes mindezt vállalni azért, hogy kevesebb tehetség vesszen el. A munka elvégzésére a szakértő tanárkollégákból álló csapat összeállítását elvégeztük és az anyagi forrásokat biztosítottuk, így az első félévben igyekszünk elvégezni a feladatot, majd szeretnénk annak megismertetését megkezdeni.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

2025-ben második nekifutásra vár ránk előreláthatólag az a **pályázat**, amely segítené a Kémia Mobillabor program határon túli magyar iskolákban történő megvalósításának elindítását (ennek első kis lépései 2024 őszén megtörténtek a Vajdaságban), illetve Magyarországon történő hatásának mélyítését is. Az utóbbi egyrészt a Fizika Mobillabor megközelítéshez hasonlóan, bizonyos iskolákban többszöri, egymásra épülő, visszatérő foglalkozás-sorozatot biztosítana a 7-8. osztályok során (a most inkább jellemző egyszeri látogatások mellett/helyett), másrészt új módszertani kézikönyvet is készítenénk tanárkollégák számára biztosított széles körű eléréssel.

Hagyományosan a kémia szaktárgy esetében a legerősebb – Kémia Mobillabor, Kémiatanári Hírlevél, mentorprogramok – és a 7-8. osztályokban a legintenzívebb a jelenlétünk – Kémia és Fizika Mobillaborok, Vándorkupa. Tudatosan dolgoztunk 2024-ben, és persze már azt megelőzően is, hogy mindkét vetületben még általánosabban, szélesebb körűen segíthessük a természettudományok ügyét, erről szólnak például a Tansegéd.hu, a Richter TETT mesepályázat, az Ovilabor-Sulilabor, vagy akár az új MAVESZ-Sz2A Projektverseny kezdeményezések. 2025-ben egyik fontos stratégia feladatunk ennek a „puzzle”-nak a minél ügyesebb összeillesztése, harmonizálása, esetleg nyilvánvalóan hiányzó de logikusan beemelhető részek fejlesztése lesz. Természetesen szoros összhangban a korábban említett Tansegéd.hu frissítéssel. Terveink között szerepel egyebek között egy szakmai, módszertani workshop összehívása is az év második felében, sok érintett kollégával, hozzáértővel, partnerrel. Alapítványunk ehhez a felvetéseket, javaslatokat, ösztönzést, a platformot tudja adni. Egyértelmű tapasztalatunk, hogy az ilyen fórumokon, beszélgetéseken vetődnek fel, indulnak el alapvetően fontos, nem egyszer hiánypótló későbbi projektek.

A 2025-re vonatkozó terveink és céljaink központi eleme a fentiekkel összefüggésben is az, hogy a tanárokból, oktatási szakemberekből, az érdekelt vállalatokból, a társ civil szervezetekből, illetve általában véve az érdeklődőkből, érintettekiből (pl. szülők) álló hálózatot az eddigiekhez hasonlóan még tovább tudjuk bővíteni. Nagy örömünkre szolgál, hogy ismertségünk növekszik ezekben a körökben, számos fórumra jutunk el, s ezek is alkalmat nyújtanak újabb kapcsolódásokra. Munkánkat csak így tudjuk elvégezni, a releváns kezdeményezéseket fejleszteni. Ráadásul az érintettek, érdekelték összekapcsolása valójában egyik legfontosabb feladatunk. Partnereinkkel 2025-ben is előre kívánunk lépni természetesen a tudománynépszerűsítés ügyében is, több területen igyekszünk elvinni hasznos és érdekes tudást diákokhoz és tanárokhoz is, szívesen jelenünk meg, állítunk össze nyári táboros, pályaorientációs és más programokat.

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

Szervezeti kérdések, emberi erőforrások

2024-ben sokat dolgoztunk saját magunkon, a szervezeti működés további professzionalizálásán. Sok munka van még persze hátra. A leginkább folyamatosan dolgozni képes önkénteseinkkel (tanárok és nem tanárok) kialakítottunk és folyamatosan csiszoltunk egy rendszeresebb és szisztematikusabb belső kommunikációs és fejlesztési folyamatot, ahol legfontosabb szervezeti feladatainkon dolgozunk. Igyekszünk előre lépni abban is, hogy egyes részfeladatokra egyre tudatosabban és pontosabban nevesítsünk felelőst, projektvezetőt, és résztvevő önkéntes kört.

Előre haladtunk a diákönkéntesekből álló kör építésén is. Több összejövetelt tartottunk, és itt is tudtunk már konkrét feladatokat is egyre inkább nevesíteni. Csakúgy, mint általában a folyamatok fejlesztésével, itt is nagyon sok dolgunk van, jobban csináljuk, mint korábban, de még mindig nem elég jól.

Konkrét előrelépéseket is tettünk és segítő összekapcsolódásokat kezdeményeztünk a szervezetfejlesztési, folyamatmenedzselési területeken, inkább az év második felében. Mindezzel biztosan haladni fogunk 2025 során.

Kommunikációs területünket, tevékenységünket is tovább fogjuk javítani. Míg honlapunkat, social media oldalainkat és alapítványi hírlevelünket informatívnak tartjuk, itt is rengeteg feladat vár ránk ezek további fejlesztésével, az elérések növelésével, és a kommunikációs team és struktúra javításával is. Itt is a 2024-ben tett lépésekre építve fogjuk a munkát folytatni.

Alapvetően továbbra is önkéntes munkára alapozva végezzük tevékenységünket. Bátran mondhatjuk, hogy ennek a körnek az elhivatottsága évről évre nő, ahogy az eredmények, munkánk hatása motiválólólag hat vissza mindannyiunkra. Törekszünk arra is, hogy mindenkinek a saját köreiben végzett munkája (tanítás, tehetséggondozás, egyebek) és az alapítványi önkéntes tevékenységek egymást minél inkább erősítsék, egymásra épülhessenek. Egyre jellemzőbb az is, hogy számos olyan tanárkolléga esetében, akik eredetileg díjazással honorált tevékenység kapcsán kerültek hálózatunkba (pl. mobillaborok tartása, mentorálás stb), elmosódottabbá válik az együttműködés formája, és sok mindenben dolgozunk együtt „csak úgy” is, a közös ügy érdekében. A tágabban értelmezett önkéntes csapatban több, mint negyvenen vállaltak az év során eseti vagy folyamatos munkát, míg a folyamatosabb munkát végző, a projektek megvalósításán és az Alapítvány fejlesztésén dolgozó kör létszáma meghaladta a tíz főt.

Az egyik konkrét projektünk keretei között alkalmazunk már rész-munkaviszonyban is tanárkollégát. Ezzel 2024-ben elindultunk abba az irányba, hogy Alapítványunknak legyenek majd fizetett alkalmazottai is, ahogy a növekedés ezt megköveteli. Valószínűsíthető, hogy 2025-ben a kulcs operatív területeken is közelebb juthatunk ehhez a működési módhoz.

Köszönjük mindenkinek, önkénteseknek, munkatársaknak, tanárkollégáknak, partnereinknek 2024-et is!

TUDÁS. KÖZÖSSÉG. ÉRTÉK.

Pénzügyek, támogatások¹

Számláink egyenlege 2024 végén 38,3 Mft, amely 14,2 Mft-tal nőtt a nyitóegyenleghez képest, bevételeink 43,6 Mft-ot, kiadásaink 29,4 Mft-ot tettek ki 2024-ben. Összesen 40 Mft támogatást kaptunk, munkánkat – nem egyszer tartós támogatóként – 2024-ben a [Richter Gedeon Nyrt](#), a [Semilab Zrt](#), az [EGIS Gyógyszergyár Zrt](#), a [MOL Nyrt](#), a [Bau-Haus Kft](#), a [Hold Alapkezelő Zrt](#), a [Borsodchem Zrt](#), a [Magyar Vegyipari Szövetség](#), a [BASF Hungária Kft](#), a [Kulcs Patikák](#), a [Poli-Farbe Vegyipari Kft](#), a [Soneas Kft](#), a [Rotary Club Budapest-Akadémia Egyesület](#), a Tiszaújváros Jövőjéért Alapítvány, a [Tiszta Formák Alapítvány](#), a [LabCup](#), a [Délalföldi Kertészek Szövetkezete](#), továbbá 12 magánszemély, valamint Szabolcs egykori 2004B osztályának gyűjtése segítette. A Soneas Kft természetben, vegyszerekkel is segítette Mobillabor-beszerzéseinket. A Magyar Vállalatvezetők Üzleti Közössége [MVÜK x Edisonfund](#) támogatói programja által 2023-ban megítélt 2,5 millió forintos adománya is 2024 elején érkezett számlánkra. Veszprémben segítették a Szabó Szabolcs Természettudományos Vándorkupa 2024 áprilisi döntőjének megrendezését: [Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata](#), [Veszprém Tankerületi Központ](#), [Davidikum Római Katolikus Középiskolai Kollégium](#), [Pannon Egyetem](#), [Hotel Historia Malomkert](#), [Allegro Café és Étterem](#), [Hungast Csoport](#), [Manáda Kft](#), [IDS Kft](#), [Labnet Kft](#). A szeptemberi árvíz miatt 2025 tavaszára halasztott Táti Duna-Nap megrendezését támogatják: [Botlik-Trans Kft](#), [MegaWatt Kft](#), [Minert Kft](#). A MAVESZ-Sz2A Projektverseny megrendezésére, a 2025 májusi országos döntő Projektnap megvalósítására a következő vállalatok nyújtottak már 2024-ben támogatást: [Agro-Chemie Kft](#), [Brenntag Hungária Kft](#), [ÉMK Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Kft](#), Soneas Kft, Prochema Magyarország Kft, Dunavill-VT Kft.

2024-ben a személyi jövedelemadó egy százalékos felajánlásából 1,45 Mft, míg az előző évben kapott adományok után járó normatív kiegészítésen alapuló támogatásként 750 ezer Ft-ot kaptunk.

Köszönjük minden támogatónk, együttműködő partnerünk segítségét!

Kiadásaink a Kémia Mobillabor, Ovilabor-Sulilabor, Fizika Mobillabor működtetését, a Richter-TETT mesepályázathoz kapcsolódó feladatokat, a Kémia Hírlevél szerkesztését, a kémiatanári mentorprogram és más mentor-kezdeményezések megvalósítását, a Vándorkupa megrendezését, a Tansegéd.hu fenntartási és bővítési munkáit, és más programok, események megtartását, továbbá fenntartási költségeinket (bankköltségek, könyvelés, informatikai működtetés, hirdetések) fedezték. Más évekhez hasonlóan, a támogatások jelentős része „tanév logikájú”, azaz a befolyt tételek 2025-ös évi kiadásokat is fedeznek.

Holtzer Péter

¹ Mint minden évben, ez a rögtön az év elején megjelenő Beszámoló pénzforgalmi szempontból nyújt gyors képet. Így értelemszerűen még nem a májusban nyilvánosságra hozandó hivatalos, számviteli megközelítésű Egyszerűsített éves beszámoló és közhasznúsági melléklet adatait tartalmazza.